

„კრიზისი“

როგორც მთელს მსოფლიოში, ისე ჩვენს ქვეყანაში განვითარებული მიმდინარე პროცესების, მოვლენებისა და ტენდენციების გამო, სამწუხაროდ, ძალზედ ბევრმა ადამიანმა დაქარვა „ხვალინდელი დღის“, მომავლის იმედი.

იქმნება შთაბეჭდილება, რომ თანდათანობით ყალიბდება ისეთი სახელმწიფოები თუ სახელმწიფოთა ერთობლიობა, რომელნიც უიმედო ადამიანებით იქნება დასახლებული.

რა პერსპექტივა შეიძლება ჰქონდეს ასეთ სახელმწიფოს, ასეთ საზოგადოებას?

გრიგოლ რობაქიძე თავის რომანში „ჩაკოვლი სული“ რამდენიმე ათეული წლის წინათ წერდა:

„დღეს ჩვენთან ღვთის წინააღმდეგ იბრძვიან, მისი მოკვლა სურთ. ამერიკასა და ევროპაში... არ კლავენ ღმერთს, იქ იგი თავისით კვდება.“

და თუ ერთი სიტყვით შევაჯამებთ მთელს ამ პროცესს, რაც დღეს დედამიწაზე ხდება: ეს იქნება „ღვთის განდევნა“ სამყაროდან“ და ესაა სწორედ მიზეზი თანამედროვე მსოფლიო ქვეყნების, მათ შორის, ჩვენი ქვეყნის „კრიზისისა“ და ყველა უბედურებისა, რაც ჩვენს თავს ხდება.

„კრიზისი“ ბერძნული სიტყვაა და ქართულ ენაზე ნიშნავს „სასჯელს“, „განაჩენს“.

უაღრესად საყურადღებოა ამის შესახებ წმ. ნიკოლოზ სერბის მსჯელობა:

წმინდა წერილებში, ბიბლიაში ბერძნულენოვანი სიტყვა „სასჯელი“, ანუ „კრიზისი“ მრავალჯერ გვხვდება. ასე მაგალითად: ბრძენი სოლომონი წერს, რომ **თითოეულს უფლისაგან მოეღოს სასჯელი** (იგავნი სოლომონისა 19,16).

წმ. პეტრე მოციქული წერს:

„უამბან დაწყებად სასჯელისა პირველად სახლიდან ღმრთისა იწყოსი“ (პეტრე 4,17);

თვით მაცხოვარმა, უფალმა ჩვენმა იესო ქრისტემ თქვა, რომ **„არცა მამა სჯის არავის, არამედ ყოველი სასჯელი მისცა ძესა“ (იოანე 5,11).**

მრავალი მსგავსი მაგალითის მოყვანა შეიძლება ბიბლიიდან, მაგრამ, ვფიქრობთ, ესეც საკმარისია.

თუ ამ ციტატაში სიტყვა „სასჯელს“ შევცვლით „კრიზისით“, მაშინ ისინი ამგვარად წაიკითხება:

„თითოეულს უფლისაგან მოეღოს კრიზისი“ (ე.ი. სასჯელი, განაჩენი);

„მამამ ყოველი კრიზისის აღს-

რულება მისცა ძეს“, უფალს, იესო ქრისტეს.

„კრიზისის დაწყების ჟამი პირველად უფლის სახლიდან დაიწყება“...

წინათ დასავლეთისა და აღმოსავლეთის ქვეყნების ქრისტიანებს თუკი რაიმე უბედურება დაატყდებოდათ თავს გვაღვების, წყალდიდობების, ზვავების, შიმშილობების, მიწისძვრების, ომებისა თუ სხვა რამ განსაცდელის სახით, „კრიზისის“ ნაცვლად ხმარობდნენ სიტყვა „სასჯელს“. ახლა კი ყველასათვის გასაგები სიტყვა „სასჯელი“ შეცვალეს ნაკლებად გასაგები სიტყვით: „კრიზისი“.

თუ გვალვა იწყებოდა, ამბობდნენ ეს „ღვთის სასჯელიაო“ ჩვენი ცოდვების გამო. თუ ეპიდემია ან ომი დაატყდებოდათ თავს – „ღვთის სასჯელიაო“ – ამბობდნენ და ახლაც გვალვას, მიწისძვრას, წყალდიდობას, ომსა, თუ სხვა მსგავს უბედურებებს ქრისტიანი ეკლესიური ადამიანი ღვთის „სასჯელად“ აღიქვამს ჩვენი ცოდვებისა და ცოდვებში მოუწანიებლად ცხოვრების გამო. ღვთის მიერ დაშვებული ამა თუ იმ განსაცდელის, ამა თუ იმ უბედურების დანიშნულება და მიზანია არა ჩვენი დასჯა, არამედ მათი მეშვეობით ჩვენი სინანულში მოყვანა, ცოდვათა მონანიება, ღმერთთან დაბრუნება და ღვთის მოსაწონი, უფლის მცნებათამიერი ზნეობრივი და წმინდა ცხოვრების გზაზე შედგომა.

„დიდი კურთხევანის“ განსაკუთრებულ ლოცვაში, რომლის სახელწოდებაა: **„კანონი საშინელი მიწისძვრისა“**, განცხადებულია, რომ **„თუ ღვთისკენ მოვბრუნდებით და მის მცნებებს დავიცავთ, ჩვენს ცოდვებს კი ზღვარს დავუდებთ, ღვთის ბრძანებით მიწა აღარ შეიძვრება“**, ე.ი. თუ ცოდვებს მოვიწინებთ, აღსარებებში განვიწმინდებით და გავთავისუფლდებით ცოდვებისაგან, გამოვსწორდებით და ღვთისაკენ შემოვბრუნდებით, თუ

აპაკი მინდიაშვილი

თეოლოგი

ღვთის ნებით ვიცხოვრებთ, მაგრამ არა ჩვენი ადამიანური ნებით, ე.ი. თუ ღვთის მცნებათა აღსრულებით წარვმართავთ ჩვენს ცხოვრებას, მაშინ ღვთის რისხვა მიწისძვრების, წყალდიდობების, ქარიშხლების, ომებისა თუ სხვა უბედურებათა სახით აღარ დაგვატყდება თავს, – არც ქალაქებს, არც სოფლებს, არც დაბებს, არც ქვეყანას და არც ცალკეულ კონკრეტულ ადამიანებს.

წმინდა იოანე ოქროპირი მის დროს მომხდარი ძლიერი მიწისძვრის გამო ამბობდა, რომ:

„ყველას შეეშინდა ამ მიწისძვრისა, მე კი შეეშინდა მისი გამომწვევი მიზეზის გამო“.

სხვებს ეშინოდათ, ქალაქი რომ არ დანგრეულიყო და არ დაღუპულიყვნენ, მე კი შეეშინდა, რომ უფალი ჩვენზე მრისხანებდა, რადგან სამძიმო და სამიშა არა მიწისძვრა და სიკვდილი, არამედ ღვთის მრისხანება.

მიწისძვრის მიზეზი ღვთის მრისხანებაა, ხოლო ღვთის მრისხანების მიზეზი კი ჩვენი ცოდვებია.

არაერთხელ დაატყდა ღვთის რისხვა ჩვენს ქვეყანასაც, ჩვენი ხალხს – მიწისძვრების, ომების, ათეულ ათასობით ადამიანის დაღუპვის, სისხლისღვრების, სოციალურ-ეკონომიური სიღუბნის, ტერიტორიების დაკარგვის, წყალდიდობების, ზვავებისა თუ სხვა განსაცდელთა და სასჯელთა სახით, მაგრამ სამწუხაროდ, ჯერჯერობით ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის მხოლოდ მცირედმა ნაწილმა შეინანა, მიატოვა ცოდვების გზა, დაუბრუნდა ვითარცა სახარებისეული „ძე შეცდომილი“, ვითარცა „უძლები შვილი“ დედა ეკლესიის, შეუდგა ქრისტიანულ, ღვთისმოსაურ ცხოვრებას, ღმერთთან შეერთების, განღმრთობის გზას, ქრისტეს გზას, ეკლესიური ცხოვრების გზას, ირწმუნა ჭეშმარიტება, სული წმინდის შთაგონებით განცხადებული

წმინდა მამათა მიერ, რომ:

„ვისთვისაც ეკლესია არ არის დედა, მისთვის ღმერთი არასოდეს არ იქნება მამა“ და „ქრისტეს ეკლესიის გარეშე მცხოვრებთ ნუთუ სჯერათ, რომ ქრისტე მათთან არის? ასეთებმა თუნდაც თავს იღვან რწმენის აღიარებისათვის სიკვდილი – მათ ლაქას სისხლიც ვერ ჩამორეცხავს, განხეთქილების მიძიმე დანაშაულს ტანჯვაც ვერ განწმენდს“ (წმ. კვიპრიანე კართაგენელი).

ნეტარი ავეუსტინე, კაცობრიობის ეს ერთ-ერთი უდიდესი მოძღვარი, გვასწავლის და გვაფრთხილებს, რომ ქრისტეს წმ. ეკლესიის გარეშე შეგვიძლია მივალწიოთ ამქვეყნიურ სახელს, დიდებას, პატივს, დიდძალ ქონებას, ძალაუფლებას და ა.შ., მაგრამ ერთადერთი, რასაც ეკლესიის გარეშე ვერ მივალწევთ – ეს ცათა სასუფეველი და სულის ცხოვნებაა.

სამწუხაროდ, უმრავლესობა, მიუხედავად პირად თუ ეროვნულ ცხოვრებაში მომხდარი ადენი განსაცდელისა, მიუხედავად ღვთის მიერ წმ. ეკლესიაში გამოვლენილი უამრავი სასწაულისა, რომლებიც დღევანდელ დღემდე აღსრულება, მაინც სულიერად ყრუ და გულგრილი დარჩა, მაინც ღვთის მიერ ჩვენი გადარჩენისათვის, ჩვენი ხსნისათვის დაფუძნებული ეკლესიის გარეშე ცოდვებში მოუნანიებლად აგრძელებს ცხოვრებას. ძველ მოუნანიებელ ცოდვებს ახალ-ახალ ცოდვებს უმატებს. ამიტომ მრავლდება ეკოლოგიური უბედურებანი, სხვადასხვაგვარი კატასტროფები, ომები, სისხლისღვრები, ძალადობრივი აქტები, ამიტომ მრავლდება სხვადასხვა სახის ზნეობრივი, მორალური, ფინანსურ-ეკონომიური კრიზისები მთელს დედამიწაზე; მოუნანიებელ ცოდვათა გამრავლება კი, როგორც ეს თვით უფლისაგან ვიცით, ამ წუთისთვის აგონიური ტემპით მიაქანებს თავისი დასასრულისაკენ, – უკანასკნელი დღისაკენ, როდესაც ამქვეყნიური, მინიური დრო ამოწურავს თავის თავს და მარადისობაში შთაინთქმება.

იმ უტყუარ ჭეშმარიტებას, რომ სხვადასხვა განსაცდელის სახით გამოვლენილ ღვთის რისხვასა და ცოდვებს შორის უშუალო, მისტიური, ფიზიკური თვალისათვის დაფარული საიდუმლოებრივი კავშირი არსებობს, ამონებებს და ადასტურებს კაცობრიობის მიერ განვლილი მთელი ისტორია (მათ შორის, ისტორია ჩვენი ქვეყნისა), რაც მთავარია, – წმ. წერილი (ბიბლია) და წმ. მართლმადიდებელი ეკლესია, საიდანაც ისმის ხმა ღვთისა. ეს სამწუხაროდ, დაუჯერებლად მიაჩნიათ არა-ეკლესიურად, უქრისტეოდ და უმადლოდ მცხოვრებ ადამიანებს...

მამ, ასე: როდესაც სრულიად ნათელი და გასაგები სიტყვა „სასჯელი“

წარმოითქმება, გასაგებია მიზეზიც, რომელმაც უბედურებამდე მიგვიყვანა, და გასაგებია, ცნობილია მსაჯულებიც, ვინც უბედურება დაუშვა ჩვენს მიმართ.

მაგრამ როცა „სასჯელის“ ნაცვლად ამბობენ „კრიზისს“, ადამიანებს უკვე აღარ შეუძლიათ ახსნან, თუ ვისგან ან რის გამო და რისთვისაა „კრიზისი“.

„კრიზისის“, ანუ იგივე „ღვთის სასჯელის“ მიზეზი წარსულშიც და ახლაც ყოველთვის ერთი და იგივეა, მიზეზი ყოველთვის ერთია. ყველა სტიქიური უბედურებისა თუ ომის მიზეზი იგივეა, რაც მიზეზი, ვთქვათ, ახლახანს გადატანილი არა მარტო ომისა, არამედ დღევანდელი საყოველთაო პოლიტიკური, ფინანსური, ეკონომიური, სოციალური და ზნეობრივ-მორალური „კრიზისისა“, – ეს მიზეზი ჭეშმარიტი ღვთისაგან საყოველთაო განდგომილება (საღვთისმეტყველო ტერმინით თუ ვიტყვი – საყოველთაო აპოსტაზია), ცოდვების წარმოუდგენელი გამრავლება და ცოდვებში მოუნანიებლად ცხოვრება. დიან, ღვთისგან განდგომამ, ქრისტეს წმ. ეკლესიის გარეშე არსებობამ, ცოდვების მოუნანიებლობამ და თანამედროვე ნეონარმართული დროების (ეპოქის) სულისკვეთებამ გამოიწვია დღევანდელი „კრიზისი“ როგორც მსოფლიოს ქვეყნებში, ისე – ჩვენთან და ეს „კრიზისი“ უფალმა იმისთვის მოგვივლინა, რათა სულიერად გამოვგაფხიზლოს, გონს მოგვიყვანოს და ღმერთთან დაგვაბრუნოს. როდესაც დაუბრუნდებით ღმერთსა და ღვთისმოსაურ ცხოვრებას, მაშინ დაგვიბრუნებს უფალი ყველაფერს, რაც დაკარგეთ; ღვთის შემწეობის გარეშე კი, როგორც თვით უფალი ბრძანებს – „ჩვენ არარაჲ ძალგვიძს“.

უფალმა ღმერთმა ადამიანების, ხალხების გამოსაფხიზლებლად ომების, გვალვების, ტაიფუნების, ცუნამების, ზვავების, ქარიშხლების, მიწისძვრების, სხვადასხვაგვარი ავადმყოფობების გარდა „გამოიყენა“ „თანამედროვე „სამუშაოლებიც“ – დარტყმა მიაყენა ზანკებს, ბირჟებს, ერთი სიტყვით, მთელს ფინანსურ სისტემას; სახარებისეული ენით თუ ვიტყვი, დახლები გადაუყირავა მათ ისევე, როგორც იერუსალიმის ტაძარში ხარების, ცხვრებისა და მტრედების ცოდვილ გამყიდველებსა და მეკერძეებს, საბოლოო შოლტით კი ტაძრიდან გამოიკაყველა, ფულის გადამცვლელებს ფული დაუბნია და მაგიდები მოუყირავა (იოანე 2,14-16).

დიან, ამ ბოლო ხანებშიც უფალმა გაუგონარი პანიკა გამოიწვია ხალხებში – ალამფოთა, დაახშო, აამღერია, შიში დათესა მათში და ეს იმისათვის, რათა გამოიღვიძონ ქედმაღალმა ქვეყნებმა, ფულით, ძალაუფლებითა და ამქვეყ-

ნიური წარმავალი დიდებითა და პატივით მზვობარმა და ამპარტყვანმა ადამიანებმა, მატერიალური, ნივთიერი კეთილდღეობის ნაცვაყუდელში მყარად მდგომებმა გაიხსენონ ღმერთი, აღიარონ უსამართლობა და ცოცხალი, ჭეშმარიტი ღვთის წინაშე თავიანთი ამპარტყვანი ქედი მოიღრიკონ.

რამდენ ხანს გასტანს „კრიზისი“ („სასჯელი“)?

აღბათ, მანამდის, ვიდრე ქედმაღალი დამნაშავეები არ აღიარებენ ყოველდღიურ ღმერთსა და მის გამარჯვებას, მის ყოველდღიურებას.

„ბიბლია“ უარყოფს ყოველგვარ შემთხვევითობას.

ღვთის მიერ „დათვლილია მზის ყოველი სხივი ისევე, როგორც თმის-ღერები ჩვენს თავზე და თვით ნვიძის ყოველ ნვეთსაც კი თავისი მიზანშეწონილი დანიშნულება გააჩნია. ერთი სიტყვით, ღვთის საიდუმლო განგებულების, ღვთის ნებისა თუ ღვთის დაშვების გარეშე როგორც მთელს სამყაროში, ისე დედამიწაზე თუ ჩვენს გარემოში ისევე, როგორც ადამიანთა ზნეობრივ ცხოვრებაში, შემთხვევით არაფერი არ ხდება, ვიდრე გაუგებარ და ბუნდოვან სიტყვას „კრიზისს“ არ გადაიყვანენ და არ გადაიყვანთ ჩვენს მშობლიურ ენებზე და სინანულით არ ვაღიარებთ, რომ ყოველივე ის, რაც თავს დაგვატყდა თუ გვატყვება დღესაც სხვადასხვაგვარ ტრაგედიათა, განსაცდელთა, უბედურებათა სახით, სხვა არაფერია, თუ არა, უპირველეს ყოვლისა, ღვთის სასჯელი ჩვენი ცოდვების, ჩვენი უღმერთობების, ჩვენი უგუნურების, ღვთის დაინწყების, ღვთის ნების წინააღმდეგ ცხოვრების, ღვთისა და მისი კანონების, მისი მცნებების, მისი რჩევა-დარიგებების, გაფრთხილებებისა და მისი შეგონებების არაღწაგდების გამო.

იქ, სადაც ღმერთს ივინყებენ და ღვთის შიშს კარგავენ, რაც წმ. დავით წინასწარმეტყველის თქმით, დასაბამი და დასაწყისია სიბრძნისა, და ღვთის ნების წინააღმდეგ მიდიან, იქ, სადაც ყველაფრის ნებადართულობისა და ცრუიდელების მიხედვით იწყებენ ცხოვრებას, ბოროტმოქმედებანი და აგრესია, სხვადასხვა სახის უსამართლობა-დანაშაულობანი და უბედურებები მრავლდება და დემონთმთავარი ბატონდება შინაგანი თუ გარეგანი ცხოვრების ყველა სფეროში, რომელიც ცდილობს, თავისი ანტიადამიანური, ანტიღვთიური, მზაკვარი და დამანგრეველი ამოცანები განახორციელოს იმ ადამიანთა ხელით, რომლებიც მას შეეგნებულად თუ შეუგნებლად, გაცნობიერებულად თუ გაუცნობიერებლად ემსახურებიან...

ჩვენი ცოდვიანი, არაქრისტიანული და არანმიდა ცხოვრების გამო უფალმა ჩვენში ერთგვარი უიმედობა

იმიტომ დაუშვა, რომ ჩვენი ხალხის უმრავლესობა ყველასა და ყველაფერზე გამყარებით იმედს, ღვთის გარდა, რომელიც ერთადერთი უღალატო და მარადიული წყაროა იმედისა და ნამდვილი, უტყუარი და ნარუფალი ღვთიური მშვიდობისა.

ღიან, სრული ამოება უპირატესი იმედის დამყარება რაიმეზე ან ვინმეზე და არა ღმერთზე.

როგორც წმ. დავით მეფე-წინასწარმეტყველი ამბობს თავის ერთ-ერთ ფსალმუნში:

– მიენდე უფალს და ჰქმენ კეთილი (36,3);

სხვა ფსალმუნებიდანაც გამოვვიცხადებ უფალი იმავე დავით წინასწარმეტყველის პირით, რომ:

– უკეთესია დაყრდნობა უფალზე, ვიდრე დაიმედება ადამიანზე, უკეთესია დაყრდნობა უფალზე, ვიდრე დაიმედება მთავრებზე.

ჩემი ძალა და სიმძერა უფალი და ის იქნება ჩემი მშველელი (117,8-9;12)

ყველა იმედი, რომელსაც ქონებაზე, თანამედრობაზე, ძალაუფლებაზე, ადამიანებზე, ჩვენს ადამიანურ ძალაზე, მმართველებზე, სხვადასხვა ქვეყნებსა თუ ფულზე დავამყარებთ (საერთოდ, დადგება დრო, როდესაც წმ. მამების წინასწარმეტყველებათა თანახმად, ფული მთელს დედამიწაზე ამოღებული იქნება ხმარებიდან – გაუქმდება) ადრე თუ გვიან, მოგვატყუებს, გაგვანბილებს და იმედგაცრუებულს დაგვტოვებს, რათა უიმედობაში ჩავარდნილებმა, ერთხელ და სამუდამოდ, ჩვენი ერთადერთი იმედიანი მზერა, უპირველეს ყოვლისა, ღმერთს მივაპყროთ და უწინარესად ვსასოფდეთ არა ადამიანების, სხვადასხვა ქვეყნებისა თუ წარმავალი ფასეულობების მიმართ, არამედ მარადიული ღმერთის მიმართ.

იმედი განსაცდელთა, ტანჯვათა, მწუხარებათა, უბედურებათა დათმენის გარეშე არ არსებობს. და, პირიქით, სადაც ღვთისადმი ჭეშმარიტი, ცოცხალი იმედი, ქრისტე-მაცხოვრის, ქრისტე-მხსნელის იმედი არ არსებობს, იქ არც მოთმინებაა, ხოლო სადაც მოთმინებაა, იქა იმედიც!

ერთ-ერთი წმ. მამის თქმით, ამაოდ ამყარებს იმედს ღმერთზე ის, ვინც ღვთის ნებას, ღვთის მცნებებს, ღვთიურ მოძღვრებასა და ღვთის წმ. ეკლესიას ეწინააღმდეგება.

ამაოდ ელოდება წყალობას ღვთისაგან ის, ვინც სხვებს არ სწყალობს, ვინც არ წყვეტს ღვთის შურაცხყოფას ცოდვებით, ვინც არ წყვეტს არაზნეობრივ, არასულიერ ცხოვრებას თავისი გამოუსწორებელი ზნით, ქცევებით, სიტყვებითა და საქმეებით.

ამაოდ განართხამს ხელებს და ამაოდ აღაპყრობს თვალს ღვთისაკენ ის, ვინც მხოლოდ სიტყვებით არის ახლოს

ღმერთთან, გული კი ქონებასთან, ფულთან, თანამედრობასთან თუ ამ წუთისოფლის სხვა კერებთან აქვს ახლოს.

ქრისტე-ღმერთი მაცხოვარი და მხსნელია, ასე ვთქვათ, თავისიანებისა, ქრისტეს მოყვარულებისა, მათი, ვისაც სურთ და სწყურიათ სულის ცხოვნება, ვინც უპირატეს იმედს ამყარებენ ღმერთზე და არა მათი, ვინც ღვთის გარდა ყველასა და ყველაფერზე ამყარებენ იმედს.

ღმერთი უსმენს მათ ლოცვებს, რომლებიც მასთან ახლოს არიან როგორც სიტყვებით, ისე, რაც მთავარია, გულითა და საქმეებით, არა მარტო სარწმუნოებით, არამედ სარწმუნოებრივი ცხოვრებით, ყოველდღიური ცხოვრების წესით.

ღმერთი ეხმარება და მადლს უმრავლეს მათ, რომელთაც ღმერთს შეიცნეს, რომ ღვთის გარეშე ადამიანი არარაობაა, რომ ღვთის გარეშე მყოფი ადამიანის მიერ საკუთარი არარაობისა და უღმრთოდ ცხოვრების ამაოების შეცნობაზე უკეთესი არაფერია, და წმ. პეტრე დამასკელის თქმით, არც იმაზე უარესი რამ არ არსებობს, რომ ამას ვერ გრძნობდე და ვერ შეიცნობდე.

ვერც ერთი ჩვენთაგანი ვერ მოვიპოვებთ გადამრჩენ იმედს მანამდე, ვიდრე მთლიანად უფლისაკენ არ მოვბრუნდებით და ვიდრე მისი წმინდა ნების, მისი მოძღვრების, მისი მცნებების მიხედვით ცხოვრებას არ შევუდგებით, რადგან სხვა გზა ჩვენი უკუდავი სულის ცხოვნებისა და ცათა შინა მარადიული ნეტარების მოპოვებისა არ არსებობს. თავად უფალი აცხადებს წმ. იოანეს სახარებიდან:

„მე ვარ გზა“ – იოანე 14,6.

ნებისმიერი ჩვენთაგანი, ვინც ქრისტესმიერი, სარწმუნოებრივი ცხოვრების გზას არ დავადგებით მტკიცედ და განუხრელად, ადრე თუ გვიან განწირულნი ვიქნებით სრული უიმედობისათვის.

ის ადამიანი, ვინც, პირველ რიგში, ღვთის იმედით ცხოვრობს, ცხოვრობს – ყველაზე ღიადი, ყველაზე მტკიცე და ყველაზე ურყევი იმედით, ხოლო ვინც ადამიანებზე, მათ შორის, მთავრებზე, ძალაუფლებაზე, სიმდიდრეზე, საკუთარ თავზე ამყარებს იმედს და არა, უპირველეს ყოვლისა ღმერთზე, ის ყველაზე სუსტ, ყველაზე მაცდურ და ხშირად თვითგამანადგურებელ იმედს ეჭიდება, და ვაი, რომ სამწუხაროდ.

უმრავლესობა სწორედ ამ უკანასკნელ, ცრუ, ილუზიურ იმედს ეჭიდება და ამიტომ რჩება საბოლოო ჯამში საზოგადოება უიმედო, სასონარკვეთილი, – მცხოვრები უპერსპექტივობის მტიკვნეული, მტანჯველი განცდითა და ნიჰილიზმით ყველასა და ყველაფრის მიმართ, თქვენ წარმოიდგინეთ, არც თუ იშვიათად ნიჰილიზმით თვით ნიჰილიზმის მიმართაც კი.

ჭეშმარიტი ღვთისა და მისი წმინდა მადლმოსილი, მაცხოვრებელი ეკლესიის გარეშე დარჩენილი მრავალხრივ და მრავალგზის იმედგაცრუებული ადამიანების თვალში, რომლებიც, არსებითად, უკვე (როგორც ნიქსე იტყოდა) სიკეთისა და ბოროტების მიღმა ცხოვრობენ, უმადლეს იდეალებსა და ორიენტირებს იოტისოდენა ღირებულებით კი აღარ გააჩნიათ. მოურჩენელი ნიჰილიზმის მატარებელი ადამიანები მთელი სამყაროს უარყოფილი ხდებიან. თუ ერთ-ერთ ფილოსოფოსის სიტყვებით ვიტყვი, ისინი ყველაფერს „არა“-ს ეუბნებიან. თანამედროვე ადამიანების დიდი უმრავლესობის გულში ღვთის ცოცხალი რწმენა, რა ხანია, მოკვდა თუ კვდება და აქედან გამომდინარე სრულიად როგორცია, რომ მათ სულში, ისევე როგორც მათ გარეგან, ემპირიულ ყოველდღიურ ცხოვრებაში უძირო, უსახარლესი სიცარიელე, „ნიჰილი“ ისადგურებს.

ეს თანამედროვე, ყალბი და ცარიელი სინამდვილე ღვთის გარეშე მცხოვრები ადამიანების მხრიდან სხვას არაფერს იმსახურებს, თუ არა არამარტო ამ სინამდვილის, არამედ, საერთოდ, ყველაფრის დამამცირებელ უარყოფას და ამაში ხედავენ და პოულობენ ისინი ერთგვარ თვითდამკვიდრებას. სწორედ ამას გამოხატავს მეოცე და მიმდინარე საუკუნის თითქმის მთელი ფილოსოფია, ლიტერატურა, საერთოდ, ხელოვნება. ამიტომ გასაკვირი აღარ არის ის, რომ თანამედროვე ხელოვნებას ხშირად „კრიზისის ხელოვნებად“ მოიხსენიებენ. მაგრამ ღვთის გარეშე მცხოვრები ადამიანის მიერ და ყველაფრის უარყოფა, ნიჰილიზმი ყველასა და ყველაფერის მიმართ, როდისმე გარდუვალად მიიყვანს, თუ უკვე არ მიიყვანა იგი, თვითუარყოფამდე, მეტიც, თვით უარყოფის უარყოფამდე, ყველასა და ყველაფერის მიმართ უნივერსალურ ზიზღამდე.

დღეს სამწუხაროდ, უკვე მრავალი ჩვენი თანამედროვე ფიქრობს, რომ მის ირგვლივ თუ მის პირად ცხოვრებაშიც არაფერი არ დარჩა ისეთი, რისთვისაც ის ვერ შეძლებდა ზურგის შექცევას – ნებისმიერი სულიერი, კულტურული თუ რელიგიური ფასეულობების, თვით სამშობლოსა და სარწმუნოების, წარსულის, წინაპრების, მშობლების, და-ძმის, ნათესავების, მეგობრების, ახლობლების მიმართაც კი.

ჭეშმარიტი ღვთის გარეშე მცხოვრები, ქრისტეს წმ. ეკლესიის გარეშე უმადლოდ დარჩენილი ადამიანებისათვის როგორც სიცოცხლე, ისე სიკვდილი, მკვლევლობა თუ თვითმკვლელობა სულერთი ხდება, საზოგადოებას ავთვისებიანი სიმსივნესავით ედება ნიჰილიზმი თვით საკუთარი ხვედრისა და ბედის მიმართაც კი.

ჩვენს მიმართ ჩვენივე ცოდვების

გამო დაშვებული განსაცდელების და-
ნიშნულება ესეც გახლავთ – ვისწავ-
ლოთ იმედი, სასოება უფლის მიმართ
პირველ რიგში, და არა ადამიანებისა
და მთავრების მიმართ, როგორც ამას-
თან დაკავშირებით აცხადებს წმ. და-
ვით ნინასწარმეტყველი. საამისოდ
მთელი ჩვენი ცხოვრების მანძილზე
აუცილებელია, ვიღვანოთ და ვიპრო-
მოთ იმისათვის, რომ უწინარესად გავ-
მდიდრდეთ ღვთით და არა წარმავალი
სიმდიდრით, როგორც ამის შესახებ
გვასწავლის უფალი იგაიდან „უგუ-
ნური მდიდრის“ შესახებ. ღვთით გამ-
დიდრება, უფლისადმი უმტკიცესი
იმედის მოპოვება მხურვალე, უწყვეტი,
მართალი სარწმუნოების მომუშავება
და მოხვეჭა თუ გვეწყურია, მაშინ რო-
გორც ოქრო განიწმინდება და უკეთეს
თვისებას იძენს ცეცხლში, ასევე ჩვენც
ქრისტესათვის, ჭეშმარიტებისათვის,
ცოდვათაგან განწმენდისათვის, განდ-
მრობებისათვის, ცათა სასუფეველში
დამკვიდრებისათვის მოგვინებს მწუ-
ხარებების, ტანჯვების, ტკივილების,
სხვადასხვა უბედურებების ცეცხლში,
სხვადასხვაგვარი განსაცდელების ქუ-
რაში გამოწრთობა, რადგან მხოლოდ
ამგვარად და ამ გზით შევძლებთ ქრის-
ტიანული სათნოებებით, სული წმიდის
ნაყოფებითა და ღვთის მოსაწონი სიტყ-
ვებითა და საქმეებით შემოსვას, რათა
სულიერად შიშველნი არ წარვსდგეთ
ღვთის სამსჯავროზე.

ღმერთს, რომელიც სიყვარულია,
ვინც უყვარს, მას ამხელს და წვრთნის
მწუხარებებს, ავადმყოფობებს, ტკი-
ვილებს, სხვადასხვა განსაცდელებს
უშვებს მათ მიმართ, იქნებინ ეს ცალ-
კუული ადამიანები, ცალკეული ოჯა-
ხები, ქალაქები თუ ხალხები, რათა
სახარებისეული „უძღვები შეილივით“
გონს მოეგონ, იჩქარონ, მოინანიონ და
ღვთის მოსაწონი ცხოვრების გზას და-
ადგენენ, რადგან ნებისმიერი სხვა გზა –
ესაა გზა წარწყმედისა, ესაა გზა მარა-
დიული სიკვდილისა ანუ ღვთის გარე-
შე მარადიული არსებობისა.

უფალი არა მარტო თავისი წმინდა
სიტყვებით, არა მარტო თავისი რჩეუ-
ლი ადამიანების სიტყვებით, არამედ
განსაცდელებითაც აკაკუნებს ყოველი
ჩვენთაგანის გულის კარზე;

ვინც მის ხმას მოისმენს, ვინც ჩას-
წვდება ღვთის ყოვლადკაცთმოყვა-
რეობიდან გამომდინარე მის მიმართ
დაშვებული განსაცდელების მიზეზს,
მიზანსა და დანიშნულებას და უფალს
გაუხსნის თავისი გულის კარს, მაშინ
უფალი შევა მის გულში და დაემკვიდ-
რება მასში, როგორც ცოცხალ ტაძარ-
ში.

აი, როგორია ღვთის სიყვარული
თითოეული ჩვენგანის მიმართ, როგორ
არ ზღუდავს იგი ჩვენს თავისუფალ ნე-
ბას, როგორ არ იჩენს ძალდატანებას
ჩვენი არჩევანის თავისუფლებაზე.

ღმერთს, რომელიც ყოვლისშემ-
ძლეა, რომლისთვისაც შეუძლებე-
ლი არაფერია, იძულებით კი არ სურს
ჩვენში დავანება და დამკვიდრება,
არამედ, ჩვენი თავისუფალი ნებიდან
გამომდინარე.

საოცრებაა, ყოვლისშემძლე ღმერ-
თი კი არ გვიბრძანებს, რომ გავუხსნათ
გულის კარი, არამედ ჩვენივე სიკეთი-
სათვის აი, ამ სიტყვებით გვთხოვს, გვე-
ვედრება აპოკალიფსის წმ. წიგნიდან:

– აჰა, ვდგავარ კართან და ვრეკ,
თუ ვინმე მოისმენს ჩემს ხმას და გამი-
ლებს კარს, შევალ მასთან. მე მასთან
ვივახშმებ და ის ჩემთან და გამარჯვე-
ბულს გვერდში მოვივამ, ჩემს ტახტზე
ისევე როგორც მე გავიმარჯვე და ჩემს
მამასთან დავექი მის ტახტზე...

ამ სიტყვების წარმოთქმამდე კი
უფალი გაგიმხელს საიდუმლოებ-
ას იმისას, თუ რატომ და რისთვის
გვეწვრთნის (ანუ რა მიზნით უშვებს
ჩვენს მიმართ სხვადასხვა განსაცდე-
ლებს, უბედურებებს, მწუხარებებს):

– ვინც მიყვარს, მას ვამხელ და
წვრთნი. აბა, მაშ, ემუხე და მოინა-
ნიე (გამოცხ. 3:20,19).

წმ. პავლე მოციქულიც გვიჩვენებს,
რომ არასოდეს არ დავივიწყოთ ღვთის-
მიერი შეგონების ის სიტყვები, რომლე-
ბიც მომართულია ჩვენადმი, როგორც
შვილებისადმი: აი, ეს სიტყვებიც:

– შვილო, უფლისაგან წვრთნას ნუ
უგულბელოყოფ და მის მხილებებს ნუ
ნაუყრუებ.

რადგან ვინც უყვარს, იმას
წვრთნის უფალი, და სცემს ყოველ
შვილს, ვისაც ღებულობსო.

მაგრამ თუ თქვენ წვრთნის გარეშე
დარჩებით, რაც ყველასათვის საზი-
ანო იქნება, მაშინ თქვენ ბუშები ყო-
ვილხართ და არა შვილები, დღეს ყო-
ველი წვრთნა (ყოველი განსაცდელი),
სიხარულად კი არ გეჩვენებათ, არამედ
მწუხარებად, მაგრამ მომავალში მას,
ვინც წვრთნითა და განსაცდელებით
განისწავლება, მაცხოვრებელ ნაყოფს
მისცემსო და შემდგომ ამ სიტყვებისა
გვაამხნევებს წმ. პავლე:

– ამიტომ გამართეთ თქვენი ჩამოყ-
რილი ხელები და გამართეთ თქვენი
დაძაბუნებული მუხლები და ეცადეთ
ღვთის მიერ თქვენთვის დაშვებული
განსაცდელებითა და წვრთნით მიაღ-
წიოთ სინმინდეს, ურომლისოდაც, ვე-
რავინ ვერ იხილავს უფალს (ებრ.თ. 12)

უფალი თავისი წმინდა სიტყვებით,
ყოველ ჩვენგანში სინდისისა და ეკლე-
სიის მხით, მქადაგებელთა და სხვადას-
ხვა ღვთიურ სასწაულთა მეშვეობით
(მაგალითად, ხატებიდან მირონდენ-
ით, ცრემლდენით, სხვადასხვაგვარ
სასწაულბრძოვი კურნებებით),
გვეწვრთნის და მუდამაჟამს აკაკუნებს
ჩვენი გულის კარზე, რათა გავუხსნათ
ჩვენი გულის კარი და შევუშვათ მასში.
ძვირფასებო, კიდევ ერთხელ და-

ვუკვირდეთ, უფალი როგორ მოგვმარ-
თავს, როგორ გვთხოვს:

**თუ ვინმე გამიღებთ კარს და შე-
მომიშვებსო.** მაგრამ როდესაც ჩვენ
სულიერად ბრმანი და ყრუნი ვრჩებით,
ასევე – მუნჯნიც – უფლის მიმართ –
არ ველაპარაკებით მას, ე.ი. არ ვლო-
ცულობთ მის მიმართ, არ ვითხოვთ
უფლისაგან, მოგვეცეს და მოგვანიჭოს
წყალობა და მაღლი ღვთისა ჩვენს გა-
დასარჩენად, მაშინ უკვე სხვადასხვაგ-
ვარი განსაცდელებით, მწუხარებებით,
ტკივილებით, უბედურებებით აკაკუ-
ნებს ჩვენი უგრძობელი და ცოდვე-
ბისაგან გაქცევებული გულის კარზე
და ელოდება, ნებაყოფლობით როდის
გავუხსნით მას გულის კარს, რათა სი-
ცოცხლეშივე ცათა სასუფეველის თა-
ნაზიარნი გავგზადოს, რადგან სადაც
არის უფალი, იქ არის სუფევაც...

იგივე ითქმის ერების, ხალხების
მიმართაც, რომლებიც კონკრეტული
ადამიანებისაგან შედგება.

დიდი უბედურებანი, კატაკლიზ-
მები, ტრაგედიები ხშირად ამა თუ იმ
ხალხის ღვთისკენ მასობრივი მოქცე-
ვის სამსახურში ჩაუყენებია უფალს.

ამა თუ იმ ერს, როდესაც ცოდვები
უკიდურესად უმრავლდება ღვთისაგან
ღრმა განდგომილების გამო, უფალი
უგზავნის და გვიგზავნის ჩვენც, ქარ-
თველებსაც, სხვადასხვაგვარ განსაც-
დელებს ეპიდემიების, შიმშილობების,
ომების, მინისძვრებისა თუ სხვა უბე-
დურებათა სახით, როგორც ურწმუ-
ნობისაგან, უღმერთობისაგან, და
შედეგად, ცოდვებისაგან, მანკიერებე-
ბისაგან მაკურნებელ სამუშალებას, რა-
თა ესა თუ ის ხალხი, მათ შორის ჩვენც,
ქართველობაც, უფრო დიდი უბედურე-
ბისაგან – სრული სულიერი გაღატაკე-
ბისაგან, მორალური დაკნინებისა და
ზნეობრივი ხრწნისაგან, საყოველთაო
გარყენისაგან, გადაგვარებისა და წარ-
წყმედისაგან და შედეგად, მარადიული
სატანჯველისაგან გადაგვარჩინოს.

ამ თვალსაზრისით ყველასათვის
დამმოდღერელი და მსწრეშეხველია
სრულიად საქართველოს კათოლიკოს
პატრიარქის, უწმიდესისა და უნეტა-
რესის, ილია II-ის სიტყვები, რომლე-
ბიც მან გასული წლის აგვისტოს ომის
შემდგომ, 5 ოქტომბერს წარმოთქვა
ყოვლადწმიდა სამების ტაძარში:

**„მე ვფიქრობო, – განაცხადა პატ-
რიარქმა, – რომ ეს განსაცდელი
ღმერთმა ჩვენს მოსაქცევად, ჩვენში
სარწმუნოების განსამტკიცებლად
დაუშვა.“**

**ბედნიერია ის ადამიანი, რომე-
ლიც ღვთის იმედს არასოდეს არ კარ-
გავს და მიუხედავად იმისა, რომ დღეს
მრავალი განსაცდელი გარემოადაგ
საქართველოს, ჩვენ მაინც გვენამს და
ვსასოებთ, გვაქვს იმედი ღვთისა, რომ
იგი ჩვენს ქვეყანას, სრულიად საქარ-
თველოს გაამთლიანებს“.**